

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΕΤΟΣ 1974 — ΤΟΜΟΣ ΧΙΙ ΤΕΥΧΟΣ 5

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ SPÉLÉOLOGIQUE DE GRÈCE

ANNÉE 1974 — TOME XII FASC. No 5

Τὸ παρὸν Δελτίον, τριμηνιαίας ἐκδόσεως, ἐκτυποῦται εἰς 800 ἀντίτυπα καὶ κυκλοφορεῖ ΔΩΡΕΑΝ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας ἢ τιμωμένων προσώπων ΕΠ' ΑΝΤΑΛΛΑΓῆ δὲ μετ' ἐκδόσεων ἐπιστημονικῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν Ὑργανώσεων Ἑλλάδος καὶ ἐξωτερικοῦ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ Ε.Σ.Ε. ΕΤΟΥΣ 1974

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 35 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑταιρίας ἐκλήθησαν τὰ μέλη αὐτῆς εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν πραγματοποιηθεῖσαν εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις ἐντευκτήρια αὐτῆς τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1974.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1ον Ἀπολογισμὸς Διοικητικὸς τοῦ Δ. Σ. κατὰ τὸ λήξαν ἔτος.

2ον Ἀνακοινώσεις ἐπὶ τῆς Σπηλαιολογικῆς Δραστηριότητος.

Κατ' ἀρχὴν ἡ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. κ. Ἄννα Πετροχείλου ἀπηύθυνε χαιρετισμὸν εἰς τὰ μέλη τῆς ΕΣΕ καὶ ἀνέπτυξε ἐν ὀλίγοις τὸν σκοπὸν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἀκολούθως ἔδωσε τὸν λόγον εἰς τὸν Γ. Γραμματέα τοῦ Δ.Σ. κ. Γ. Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος ἐξέθεσε τὰ πεπραγμένα εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Κυρίες, Δεσποινίδες και Κύριοι,

Κατά τό 1973 τό Δ.Σ. έπραγματοποίησε 12 συνεδριάσεις κατά τās όποιās ήσυχολήθη με σωρείαν θεμάτων άφορώντων τήν καθ' άπαντας τούς τομείς δραστηριότητα τής Έταιρίας.

Τά γραφεία μας έλειτούργησαν κατά τό μάλλον ή ήττον όμαλώς διά τής παρουσίας έκ περιτροπής μελών του Δ.Σ. Παρ' όλα ταύτα ό τρόπος λειτουργίας τών γραφείων δέν κρίνεται ίκανοποιητικός, αλλά πιστεύουμε, ότι εις τό έγγυς μέλλον θά δυνάμεθα νά όργανωθοΰμε και προσλάβουμε υπάλληλον, του όποιου ή παρουσία θεωρείται πλέον επιβεβλημένη διά τήν άρτιωτέραν λειτουργίαν τών γραφείων, αλλά και διά τήν διεκπεραίωσιν τεχνικής φύσεως έργασιών που τό θάρος των έχουν αναλάβει πρόσωπα του Δ.Σ.

Αί έπαφαί μελών του Δ.Σ. μετά Υπουργείων και ΕΟΤ υπήρξαν άπολύτως ίκανοποιητικά με άποτέλεσμα τήν επιχορήγησιν άριθμού σπηλαίων προς έρευναν διά τό 1974, επί άποδόσει λογαριασμού. Μ' αυτόν τον τρόπο πιστεύουμε ότι θά δραστηριοποιηθούν τά μέλη μας.

Τό Κράτος ύπολογίζει πολύ εις τήν τουριστικήν σπηλαιολογίαν — ως πιστεύεται — και κυρίως διότι αύτη προσφέρεται διά χειμερινό τουρισμό.

Έπραγματοποιήθησαν δύο συγκεντρώσεις τύπου. Εις τήν πρώτην παρουσιάσθηκε τό έργον τής Έταιρίας που έτυχε μεγάλης δημοσιότητας εις τον ήμερήσιον και περιοδικόν τύπον. Εις τήν δευτέραν συγκέντρωσιν διαμαρτυρηθήκαμε διά τήν καταστροφήν σημαντικού σπηλαίου, μεγάλης έπιστημονικής αξίας από έταιρεία τσιμεντών εις τά Μέθανα. Εύχαριστούμε τον Τύπο διά τήν δημοσιότητα που δόθη εις όλα τά σπηλαιολογικά θέματα. Ακόμη ή τηλεόρασις και τό ραδιόφωνο έτόνισαν τήν σημασία τής σπηλαιολογίας, αφιερώθηκαν δε ειδικαί εκπομπαι εις τās όποιās ώμίλησαν ή κ. Α. Πετροχείλου και ό κ. Ι. Ίωάννου.

Κατά τούς μήνας Μάρτιον — Μάϊον έπραγματοποιήθη τό βον κατά σειράν Σπηλαιολογικόν Σεμινάριον, που όργανώνει ή Ε.Σ.Ε. εις τά γραφεία της κατ' έτος. Οί παρακολούθησαντες ήσαν 50 περίπου. Έδιδάχθησαν μαθήματα σχετικά με τήν έρευναν και μελέτην τών σπηλαίων.

Τόν Άπρίλιο σε έπίσημη εκδήλωσι και παρουσία του Υπουργού Πολιτισμού και Έπιστημών κ. Παναγιωτάκη, παρουσιάσθηκε ό πρώτος Σπηλαιολογικός Όδηγός τής Ελλάδος σε έκδοσι τής ΒΡ Ελλάδος. Ο Όδηγός είναι έργασία του κ. Ίωάννη Ίωάννου.

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

Πρωτοβουλία τής Κοινότητας Περάματος Ίωαννίνων, έτοποθετήθη έντός του Σπηλαίου Περάματος, ή προτομή του Γεωλόγου - Σπηλαιολόγου και έξερευνητού του Σπηλαίου Περάματος άειμνήστου Ίωάννου Πετροχείλου, εκ τών ιδρυτών και Πρώτου Προέδρου τής Έλληνικής Σπηλαιολογικής Έταιρίας εις ένδειξιν εύγνωμοσύνης.

Τὰ ἀποκαλυπτήρια ἔγιναν τὴν 8ην Ἰουλίου.

Μεγάλη ἐπιτυχία ἐσημείωσε τὸ πᾶσι μετὰ κοφίματος βασιλόπιττας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Κίγγκς Πάλλας ὅπου παρευρέθησαν 355 ἄτομα. Ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην προβολὴ ἐγχρώμων διαφανειῶν ἀπὸ σπῆλαια ποῦ ἐρευνήθησαν τὸ 1972.

Σημειώνεται ὅτι ὁ Σύμβουλος τῆς ΕΣΣΕ κ. Γεώργιος Γραφίδς - Νίδας συνεχίζει τὴν ὀργάνωσιν τοῦ σπηλαιολογικοῦ ἀρχείου καὶ ὅτι δρῖσκαται εἰς τὸ τέλος τῆς ἡ ἐργασία ταξινομήσεως τῶν σπηλαίων μὲ χαρακτηρισμὸ γιὰ τὰ ἰδιαίτερα θέματα ἄξια νὰ τύχουν μελέτης, δηλαδὴ σπῆλαια λατρευτικά, χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ἀγιάσματα, μυθολογικά, νομφαῖτα, πάνεια, μαντεία, παλαιοντολογικά, βιο - σπηλαιολογικά, γεωγραφικά, ἐθνολογικά, καταφύγια, θεραπευτήρια, πλουτο- παραγωγικά, ἄμυνα, κατοικίαι. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὑπάρχουν εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐρευνητοῦ ἱκανοποιητικὰ στοιχεῖα, διὰ μελέτας εἰς κλάδους ποῦ οἱ περισσότεροι εἶναι παρθένοι ἐρεῦνης.

Ἐπίσης πραγματοποιεῖται καὶ ἡ ἐργασία τῆς ταξινομήσεως τῶν σπηλαίων κατὰ μέγεθος καὶ δάθος, ἐργασία ποῦ γίνεται διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὄργανώθησαν ἐκδρομαὶ καὶ ξεναγήσεις τόσο ὑπὸ τῆς Ε.Σ.Ε. ὅσο καὶ ἀπὸ φυσιολατρικά σωματεῖα ὅπου ὠμίλησαν τὰ μέλη: κ. Α. Πετροχείλου καὶ κ. Ι. Ἰωάννου.

Διαλέξεις καὶ προβολαὶ φιλμ καὶ ἐγχρώμων διαφανειῶν τόσο εἰς τὰ ἐντευκτήριά μας, ὅσο καὶ εἰς ἄλλας αἰθούσας πραγματοποιήσαν τὰ μέλη μας: ἡ κ. Α. Πετροχείλου, ὁ κ. Γ. Μαρίνος, ὁ κ. Θ. Σκούρας, ὁ κ. Σ. Μουστάκας, ὁ κ. Α. Κωνσταντινίδης, ὁ κ. Π. Κοτρώφ καὶ ὁ κ. Ι. Ἰωάννου.

Τὸ «Δελτίον» μας κυκλοφόρησε μὲ σπηλαιολογικὰς ἐργασίας καὶ εἰδήσεις.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1973 κλιμάκιον τῆς Διοικήσεως μετέβη εἰς Ξυλόκαστρον καὶ ἀπένειμε τὰ ἐγκριθέντα χρηματικά βραβεῖα ὑπὲρ ἀριστευσάντων μαθητῶν τόσο τοῦ Γυμνασίου, ὅσο καὶ τῶν δύο Δημοτικῶν Σχολείων τῆς πόλεως. Τὰ βραβεῖα προέρχονται ἀπὸ δωρεὰ μέλους μας.

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ

Ἰπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς κ. Ἄνιας Πετροχείλου:

1. Βαραθρῶδες Σπήλαιον Κροκεῶν. Τριώροφον μὲ πλουσιώτατον καὶ ὠραιότατον διάκοσμον. Συμμετεῖχον τὰ μέλη κ. Γερ. Δηλαρᾶς καὶ Δίς Ἄν. Μπέργκιν.

2. Ἄλυκὸπετρα Βόλου. Βαραθρῶδες σπήλαιον. Κατακόρυφον δάθος 26 μ. Εἰς τὸ βαθύτερον σημεῖον τοῦ ἐπὶ ὀγκολίθων βρέθηκε λεπτότατο γιάλινο δοχεῖο σπασμένο καὶ ἀνθρώπινον ὄστον.

3. Λιμνοσπήλαιον Νησιοῦ Ἰωαννίνων. Ἐχει μῆκος 45 μ., μέτριον διάκοσμον ὕψηλὰς ὀροφᾶς. Τὸ δάπεδόν του καλύπτεται ἀπὸ νερὰ δάθους ἕως 3 μ., τὰ ὅποια ἔχουν διχοστευθεῖ ἀπὸ τὴν λίμνη Παμβώτιδα. Συμμετεῖχον Α. Μπέργκιν, Π. Βαμβακάς.

Υπό τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κ. Ἰωάννη Ἰωάννου:

1. Σπήλαιον Σωτήρος Ψυχικοῦ Ἀττικῆς. Ἐνα ἀπὸ τὰ ἐντυπωσιακότερα σπήλαια ἀπὸ τὰ 450 ποῦ διαθέτει ἡ Ἀττικὴ. Ἔχει δύο μεγάλους θαλάμους μὲ πλούσιο σταλαχτιτικὸ διάκοσμο. Εἶναι μέσα εἰς τὸν χώρον ποῦ θὰ ἀνεγερθῇ ὁ ναὸς τοῦ Σωτήρος, τὸ Τάμα. Σύντομα θ' ἀρχίσου τὰ ἔργα τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως σύμφωνα μὲ τὴν μελέτη ἐσωτερικῆς του διευθετήσεως ἀπὸ τὸν μελετητὴ τοῦ κ. Ἰωάν. Ἰωάννου. Ἐλαβον μέρος ἐκ περιτροπῆς 25 μέλη τῆς Ε.Σ.Ε.

2. Τὸ σπήλαιον - λατομεῖον μαρμάρου εἰς τὸ Μαράθι τῆς Πάρου. Ἡ τουριστικὴ ἀξία τοῦ σπηλαίου αὐτοῦ εἶναι ἀνυπολόγιστη, διότι παρουσιάζει παγκόσμιον ἐνδιαφέρον. Εἶναι δυνατὸν νὰ καταστῇ τουριστικὸς μαγνήτης γιὰ τὶς Κυκλάδες. Μεγάλες στοῆς ἐνώνουν φυσικὲς κοιλότητες καὶ ὑπάρχουν ἐκεῖ οἱ ἐγκαταστάσεις, ποῦ μᾶς φανερώνουν τὸν τρόπο ποῦ λατόμευαν οἱ ἀρχαῖοι: τὸ περίφημον λευκὸ Πάριον μάρμαρον. Ἐλαβον μέρος αἱ Γ. Ἰωάννου, Ν. Μουστάκα καὶ Ν. Κρούκλιος.

3. Σπήλαιον Τρύπα τῆς Καλιούρας καὶ Τρύπα Γκορτσιὰ εἰς τὸ χωριὸ Ἀετοράχη Ἐλασσῶνος. Εἶναι δύο μικρὰ σπήλαια μὲ σπηλαιολογικὸ ἐνδιαφέρον.

4. Σπήλαιον - ἐκκλησίαι Ἁγιοὶ Ταξιάρχες καὶ σπήλαιον - ἐκκλησία Ἁγία Ἀνάληψις εἰς τὸ Πύθιο Ἐλασσῶνος. Καὶ τὰ δύο εἶναι σπουδαῖα μνημεῖα τῆς χριστιανικῆς λατρείας μέσα σὲ σπήλαιον. Διαθέτουν ἀξιόλογες τοιχογραφίες. Ἐλαβον μέρος, ὅπως καὶ στὰ δύο προηγούμενα σπήλαια, οἱ κ.κ. Δημ. Λιάγκος, Γ. Μικρὸς καὶ Α. Χατζηλαζαρίδης.

5) Βάραθρον εἰς τὸν χώρον ἀνεγέρσεως ναοῦ τοῦ Σωτήρος, Τάματος. Τὸ βάραθρον ἔχει κατακόρυφον κατάβασι 40 μ. Διαθέτει 2 μικροὺς θαλάμους καὶ πλούσιον διάκοσμον. Ἡ ἔρευνά του δὲν ὀλοκληρώθηκε εἰσέτι. Ἐλαβον μέρος: ὁ κ. Δ. Λιάγκος, ἡ δὲς Γ. Ἰωάννου, ὁ κ. Α. Χατζηλαζαρίδης καὶ ὁ κ. Ἄνδρ. Καπλανίδης.

6) Σπήλαιον Στενοῦ Μεθάνων. Δυστυχῶς ἡ ἔρευνα ἀπέδειξε τὴν καταστροφὴν τοῦ σπηλαίου ἀπὸ ἐταιρεία τοιμέντων. Τὸ σπήλαιον ἦταν σημαντικόν, διότι ἔβαν ἔλαβε χώραν ἡ μεγάλη ἔκρηξις τοῦ ἡφαιστείου τῶν Μεθάνων περίπου τὸ 250 π.Χ. (277—240 π.Χ. πιστεύεται). ἦταν μὲ πλήρη τὸν διάκοσμον καὶ ὑπέστη τὸ δάπεδόν του καθίζησι ἕως ὃ ἑκατοστὰ. Ἐλαβε μέρος ὁ κ. Α. Χατζηλαζαρίδης.

7) Ἐρευνα διὰ τὸ περίφημον Διαβολογέφυρον τοῦ Δαμαλᾶ, κοντὰ εἰς τὴν ἀρχαίαν Τροιζηνίαν. Διαπιστώθηκε ὅτι τὸ φημισμένον ὡς φυσικὸν γεφύριον εἶναι τεχνητό, ἀλλὰ σὲ μίαν ἀπόστασι 30 μ. ἀπὸ αὐτὸ ὑπάρχει δεύτερον γεφύριον ποῦ δύσκολα διακρίνεται καὶ τὸ ὅποιον εἶναι φυσικόν. Ἐλαβε μέρος ὁ κ. Α. Χατζηλαζαρίδης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Υπό τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καθηγητοῦ τῆς παλαιοντολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Νικολάου Συμεωνίδου, Συμβούλου μας, συνεχίσθησαν αἱ παλαιοντολογικαὶ ἀνασκαφαὶ εἰς σπήλαιον τῆς νήσου Τήλου μὲ μοναδικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἀπόδοσιν μέχρι σήμερα 9.000 τμημάτων ὀστέων, τὰ ὅποια ταξινομοῦνται καὶ μελετῶν-

ται. Αί άνασκευαί εις τό άνωτέρω σπήλαιο θά συνεχισθοῦν ἐπὶ σειράν ἐτῶν.

Ἡ Ἑλληνική Σπηλαιολογική Ἑταιρία ὠργάνωσε Ἑλληνογαλλικήν Συνεργασίαν Σπηλαιολογικοῦ Περιεχομένου εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἀπὸ Γαλλικῆς πλευρᾶς ἔλαβον μέρος 8 Γάλλοι τοῦ Σπηλαιολογικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς TOURS.

1η Φάσις : Ἐπίσκεψις τῶν καρστικῶν πηγῶν Κιβερίου Λεωνιδίου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑδρογεωλόγου τοῦ ΕΘΙΓΜΕ καὶ Ἀντιπροέδρου τῆς ΕΣΕ κ. Δ. Χαλαλάμπους. Προηγήθη ἐκ μέρους του, καταταπισμὸς τῶν Γάλλων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ΕΣΕ.

2α Φάσις : Ἐξερευνήσεις Σηλαιῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Κας Ἄνας Πετροχείλου, Προέδρου τῆς ΕΣΕ.

1ον ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΥΝΤΖΑΣ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ

Ἡ προσπέλασις του ἀπήτησε ἀναρρίχσιν ἕως τὴν εἰσοδὸν του. Ἐπετεύχθη μὲ συρματόσκαλαν καὶ σχοινιά.

Εἶναι μεγάλο μὲ δύο ὀρόφους καὶ πλουσιώτατο διάκασμο. Ὑπάρχουν θραύσματα πηλίνων ἀγγείων καὶ ἐν δλόκληρον καλυμμένον καὶ κολλημένον πάνω σὲ ὀγκώδη σταλαγμίτη μὲ σταλακτιτικὴν ὕλην.

Ἡ πρόσβασις πρὸς τὸν δεῦτερον ὄροφον πραγματοποιεῖται διὰ θαράθρου μὲ ἀπότοιμον βάθος 7 μ. Ἐκεῖ ὑπάρχουν παλαιοὶ ἀνθρώπινοι σκελετοί, ἀγνώστου ἡλικίας πρὸς τὸ παρόν. Πιστεύεται ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ χαμένου σπηλαίου τοῦ Διογύσου (Παυσανίας). Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἔλαβον μέρος: Α. Πετροχείλου, Π. Βαμβανᾶς. Ἡ μελέτη τοῦ σπηλαίου καθὼς καὶ ἡ μελέτη τουριστικῆς διευθετήσεως καὶ ἀξιοποιήσεώς του ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Ἰωάννην Ἰωάννου.

2ον ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ ΝΕΣΤΑΝΗΣ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βροχοπτώσεων δέχεται μεγάλες ποσότητες νερῶν ὀλοκλήρου τῆς περιοχῆς. Τὸ καλοκαίρι εἶναι ξηρὰ. Ἡ εἰσοδὸς τῆς εἶναι μεγάλων διαστάσεων κλεισμένη μὲ σιδηρὰ κινκιδώματα, γιὰ νὰ ἐμποδίζουσι τὴν εἰσχώρησιν κλαδιῶν κλπ. φερτῶν ὕλικῶν, πού θά ἐφραζαν τὸν σίφωνα, πού ἐρίσκεται σὲ μῆκος 200 μ. Ἐχει ὕψηλές ὀροφές καὶ σταλακτιτικὸ διάκασμο. Μετὰ τὴν εἰσοδον, πρὸς τὰ δεξιὰ, ὑπάρχει καὶ ἄλλη κινκιδωτὴ πόρτα, γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν, διὰ τῆς ὁποίας διοχετεύονται νερὰ πρὸς δευτερεύουσαν καταδόθραν. Ἐλαβον μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἡ κ. Ἄννα Πετροχείλου.

3ον ΒΑΡΑΘΡΟΝ ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ

Εἰς ὕψος 200 μ. ἀπὸ τὸ Λεωνίδιον πάνω ἀπὸ τὸ ἐξωκλήσι τοῦ Προφ. Ἠλία ἐρίσκεται τὸ θαράθρον.

Εἰς κατακόρυφο εἶδος τριῶν μέτρων διανοίγεται μεγάλος θάλαμος μὲ σταλακτιτικὸ καὶ σταλαγμιτικὸ διάκασμο.

Εἰς δύο σημεῖα τοῦ θαλάμου διανοίγονται 2 θάρατρα. Τὸ δεξιὸν ἔχει κατακόρυφον βάθος 92 μ. Τὸ ἀριστερό 208 μ. κατακόρυφον.

Στὸ βαθύτερον σημεῖον τοῦ ἔχει μαρμῆτες γιγάντων μὲ νερά. Θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ὑπάρχει καὶ ὀριζόντιον κοίλωμα ὑπογείου ποταμοῦ, ἢ συσώρευσις ὁμοῦ μεγάλων ποσοτήτων λίθων ἐμποδίζουσι τὴν διαπίστωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Πιστεύεται ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πηγὴν τῆς ἀκτῆς τοῦ Λεωνιδίου. Ἐπισταμένη μελέτη μὲ ρίψιν φλουροεσαίνης κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἔσροχοπτώσεων θὰ δώσῃ λύσιν. Θεωρεῖται ὡς τὸ βαθύτερον, εἰς κατακόρυφον βάθος, Ἑλληνικὸν θάραθρον γνωστὸν μέχρι σήμερον. Τὸ μέχρι σήμερον γνωστὸν ἦτο τὸ Ἄγκάθι — Χαλκιοπούλων Ἀμφιλοχίας βάθους 187 μ. Ἐλαβον μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς: Ἄννα Πετροχείλου, Δ. Λιάγκος, Γ. Δηλαράς, Η Βαμβακᾶς, Δ. Ἀλιφέρης καὶ αἱ διδασκ. Γ. Ἰωάννου, Α. Μπέργκιν.

Μέχρι τὸ βαθύτερον σημεῖον κατέδηκαν μὲ συρματόσκαλα οἱ κ.κ. JEAN MARK RELIN καὶ Ἰωάννης Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ μελετήσῃ τὸ θάραθρον.

4ον ΒΑΡΑΘΡΩΔΕΣ ΣΠΗΛΑΙΟΝ «ΤΡΥΠΑ ΓΙΩΡΓΑΙΝΑΣ» ΚΡΟΚΕΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ὡλοκληρώθη ἡ ἔρευνα τοῦ βου θαλάμου τοῦ σπηλαίου βάθους 15 μ. Ἐλαβον μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς: Α. Πετροχείλου, Ν. Μουστάκα.

5ον ΒΑΡΑΘΡΟΝ «ΚΟΥΦΟΣΠΗΛΟ» ΚΡΟΚΕΩΝ

Κατακόρυφον βάθος 22 μ. Ἐχει δύο στόμια, σταλακτιτικὸ διάκασμο, πολλὰς πέτρες, ποὺ ἐμποδίζουσι τὴν περαιτέρω πρόσβασιν. Ἐλαβον μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς: Α. Πετροχείλου, Νίτσα Μουστάκα.

6ον ΒΑΡΑΘΡΟΝ «ΠΟΥΛΙΟΥ ΤΡΥΠΑ» ΚΑΣΤΡΙΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Κατακόρυφον βάθος 26 μ. χωρὶς συνέχειαν, σταλακτιτικὸς διάκασμος στοὺς τοίχους.

Ἐφηρμόσθη νέος τρόπος καταβάσεως χωρὶς σκάλα, μόνον μὲ σχοινὶ καὶ μετὰλλινον φρένο. Ἡ ἀνάβασις ἔγινε μὲ συρματόσκαλα.

Ἐλαβον μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς: Α. Πετροχείλου. Εἰς τὸ θάραθρον κατέδηκαν αἱ διδασκ. GENEVIEVE RELIN καὶ BRIGITE MOTROT καὶ ὁ κ. Ἰωάννης Ἰωάννου.

3η ΦΑΣΙΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

1ον ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ ΓΑΥΦΛΑΔΑ ΔΥΤΟΥ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ἐπίσκεψις μὲ ἐλαστικὰς θάρκες ὕλου τοῦ ἐξηρευνημένου τμήματος τοῦ σπηλαίου μήκους διαδρόμων 3.100 μ. Ἡ κατάπληξις τῶν Γάλλων ἀπερίγραπτη. Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς: Ἄννα Πετροχείλου, Νίτσα Μουστάκα.

2ον «ΣΠΗΛΛΙΟΝ ΛΙΜΝΩΝ» ΚΑΣΤΡΙΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Ἐπίσκεψις ὁλοκλήρου τοῦ σπηλαιίου μήκους 2.000 μ. ἔχει 13 κλιμακωτές λίμνες εἰς μήκος 500 μ. πού ἀρχίζουν 300 μ. μετὰ τὴν εἴσοδον. Θαυμάσιος σταλακτιτικός διάκοσμος, ὑψηλές ὄροφές πού φθάνουν ὡς 30 μ. ὕψος, προκαλοῦν δέος καὶ θαυμασμόν. Ἡ ἐπίσκεψις διήρκεσε 15 ὥρες. Ἐλαθὸν μέρος ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς Α. Πετροχείλου. Ἐλλείπει ἀρκετῶν λέμβων ἐπροχώρησαν ἕως τὸ τέλος 6 Γάλλοι καὶ ὁ κ. Ἰωάν. Ἰωάννου.

ΓΕΝΙΚΑ.— ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

Κατενθουσιασμένοι διὰ τὴν Ἑλληνικὴν φιλοξενίαν, διὰ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν, διὰ τὸ θαυμάσιον κλίμα καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὰ ὠραιότατα σπήλαια τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἑλληνο - Γαλλικὴ συνεργασία μᾶς ἀπέδειξε ὅτι ἡ ΕΣΣΕ χρειάζεται νέου τύπου ὕλικὸν διὰ τίς ἔρευνες κυρίως εἰς τὰ θάραθρα. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐφοδιασθῆ με νέο ὕλικὸν πούδὲν εἶναι προσιτὸ ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς. Σημειώνουμε ὅτι οἱ Γάλλοι ἔρχονται καὶ ἐφέτος εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐξερευνήσουν μαζί με τὰ μέλη μας θάραθρα εἰς τὴν Κρήτην. Πιστεύουμε ὅτι πολλὰ μέλη θὰ θελήσουν νὰ πλαισιώσουν τὴν Γαλλικὴν ὁμάδα.

Κατὰ τὸν Αὐγουστον Ὁλλανδοὶ καὶ Γιουγκοσλάβοι διωσπηλαιολόγοι ἐμελέτησαν τὴν πανίδα τῶν σπηλαίων τῶν νομῶν Πέλλης, Κοζάνης καὶ Καστοριάς, ἐν συνεργασίᾳ με τὴν ΕΣΣΕ. Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς συμμετείχε ὁ κ. Ἀνδρέας Θεολόγου. Τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πανίδα τῶν Ἑλληνικῶν σπηλαίων εἶναι παγκόσμιον, πολλὰ δὲ σπηλαιόβια ἐντομα ἀνακαλύπτονται διὰ πρώτην φορά καὶ δίδεται εἰς αὐτά, τιμῆς ἕνεκεν, τὸ ὄνομα Ἑλλήνων σπηλαιολόγων.

Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης με ἐπικεφαλῆς τὸν γνωστὸν καθηγητὴ κ. Μπερτολάνι ἤρθαν καὶ ἐφέτος κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μελετήσουν τὰ σπήλαια τῆς περιοχῆς Κωπαίδος. Τὰ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν σπήλαια πού μελετοῦν παρουσιάζουν μεγάλο ἐπιστημονικὸν ἐνδιαφέρον. Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς συνεργάσθηκα, με τοὺς Ἰταλοὺς οἱ κ.κ. Δ. Χαράλαμπος καὶ Κ. Γρίβας, Γεωλόγοι. Ὁ πρῶτος ἀντιπρόεδρος τῆς ΕΣΣΕ, ὁ δεῦτερος μέλος αὐτῆς.

Κλιμάκιο τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν τὸν Ὀκτώβριον συνέλεξε πρὸς μελέτην νυχτερίδες ἀπὸ σπήλαια τῶν νομῶν Κοζάνης, Καστοριάς καὶ Λαρίσης. Ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Πατρῶν ἐπικεφαλῆς ἦταν ἡ δις Ἰωάννα Ἡλιοπούλου καὶ ἀπὸ τὴν ΕΣΣΕ ἡ δις Κατερίνα Νικολακάκη καὶ ὁ κ. Λάζαρος Χατζηλαζαρίδης, ἅπαντες μέλη μας.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἡ Ἐταιρία διαπιστώνει ὅτι τὰ νέα μέλη τῆς, ὁ κ. Θ. Κιτσέλης καὶ ὁ κ. Α. Χατζηλαζαρίδης, προσέφεραν στοιχεῖα διὰ τὰ σπήλαια: Λιοντάρι Ὑμηττοῦ, Κριονερίου Καβάλας καὶ θαράθρου Ὀρχομενοῦ.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΙΣ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΝ
ἀπὸ 30.8 — 18.9.73

Ἐλαβον μέρος 602 ἄτομα (Ἑλληνες 6, μέλη ΕΣΕ 5)
Ἐπίσημος ἐναρκτήριος εἰς τὸ θέατρον OLDRICH STIBOR

Παρόντων τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν ὀργανωτῶν τοῦ Διεθνoῦς Σπηλαιολογικοῦ Συνεδρίου μετὰ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους, ἔγινε ἡ ἀπονομὴ χρυσῶν μεταλλίων εἰς τοὺς διαπρέψαντας εἰς τὴν Σπηλαιολογίαν. Μεταξὺ αὐτῶν ἐτιμήθη διὰ χρυσοῦ μεταλλίου καὶ ἡ ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρίας, ἡ Πρόεδρος τῆς Κα Ἄννα Πετροχείλου.

Κατὰ τὸ ἀποχαιρετιστήριον δεῖπνον ἀπενειμήθησαν τὰ βραβεῖα τῶν διακριθεισῶν ταινιῶν καὶ προθηκῶν. Μεταξὺ αὐτῶν ἐβραβεύθη καὶ ἡ Ἑλληνικὴ προθηκὴ μὲ περιεχόμενον: βιβλία, φωτογραφίαι, χάρται καὶ τρίπτυχα τῶν σπηλαίων Γλυφάδα — Ἀλεπότρυπα Δυροῦ, Περάματος Ἰωαννίνων Ἄννας Πετροχείλου.

Τὸ βιβλίον Κουτσάκι Παιανίας Ἀττικῆς καὶ ὁ πρῶτος Σπηλαιολογικὸς Ὁδηγὸς τῆς Ἑλλάδος τοῦ κ. Ἰωάννη Ἰωάννου.

Εἰς τὰς 8.9 ὀλόκληρος ἡ ἡμέρα διετέθη διὰ τὰς ἀνακοινώσεις πού ἀφοροῦν τὸν Νεολιθικὸν + Ἱστορικὸν ἄνθρωπον στὰ σπήλαια. Κατὰ τὰ ὥρας 8—12 προήδρευσε ἡ Ἑλληνικὴ ἐκπρόσωπος κ. Ἄννα Πετροχείλου.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θεμάτος ἔγιναν μετὰ μεσημέριον δύο ἀνακοινώσεις ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, 1ον Ἄννα Πετροχείλου μὲ θέμα: Ἀρχαῖες Ἑλληνικὲς Ὑδραυλικὲς ἐγκαταστάσεις εἰς τὸ σπήλαιον Ἀγίας Ἐλένης Ζυγοῦ Καβάλας. 2ον Χρ. Παπουτσάκης: Βραχογραφίαι στὸ Σπήλαιον Ἀσφάντου τῶν Σφακιῶν Κρήτης.

Κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας ἐξελέγει ἡ Ἀγγλία διὰ τὴν πραγματοποίησιν τὸ 1977 τοῦ 7ου Διεθνoῦς Σπηλαιολογικοῦ Συνεδρίου.

Ἀπεφασίσθη ἡ ὀργάνωσις (COLLOQUE) κατόπιν εἰσηγήσεως τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀκολούθων κρατῶν.

1ον 1974 εἰς Τουρκίαν.

2ον 1975 εἰς Γιουγκοσλαβίαν.

3ον 1976 εἰς Ἑλλάδα.

Τὸ θέμα πού θὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς Συνέδρους εἰς Ἑλλάδα εἶναι: Φυσικοὶ παράγοντες στὴν ἐξέλιξιν τοῦ Κάραστ. 1) Ἐπίπτωσις ἐπὶ τῆς μορφολογίας, τῆς βιολογικῆς κατανομῆς καὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἀρχαιολογικῶν καὶ παλαιοντολογικῶν ἰχνῶν. 2) Ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν φυσικῶν παραγόντων τῶν σπηλαίων ἀπὸ τὰ ἔργα διευθετήσεως.

Μετά τήν λήξιν τοῦ Συνεδρίου ἠκολούθησαν 9 ἐκδρομές με διάφορα ἐνδιαφέροντα, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Ἡ ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἄννα Πετροχείλου καὶ αἱ διδασκ. Χ. Παπακωνσταντίνου καὶ Α. Μπέργκιν ἠκολούθησαν τὴν Β-7ην ἐκδρομὴν (ἡμέραι 8) με πρόγραμμα Γεωσπηλαιολογικὸ καὶ προϊστορικόν.

Ὁ κ. Γ. Δηλαρᾶς, ἔφορος τῆς ΕΣΕ, ἔλαθε μέρος στὴν ἐκδρομὴν C - 1, ὅπου παρηκολούθησε ἐπὶ 7 ἡμέρας μαθήματα θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ ἀλπινισμοῦ καὶ διασώσεως. Ἐλαθε μέρος εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις με τὰ τελευταίου τύπου ὄργανα γιὰ τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς, εἰς τὰς ὁποίας διεκρίθη καὶ ἔλαθε χαλκοῦν μετάλλιον.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΡΣΤΟΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟ COLLOQUE

ΕΙΣ ΤΑ ΓΑΛΛΟ - ΙΣΠΑΝΙΚΑ ΠΥΡΗΝΑΙΑ

ἀπὸ 24 — 29.9.73

Μετά τὸ Συνέδριον τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἡ Ἑλληνὶς ἀντιπρόσωπος παρηκολούθησε COLLOQUE στὰ Γαλλικὰ καὶ Ἰσπανικὰ Πυρηναία. Τὰ θέματα ἦσαν σχετικὰ με τὸ Κάρστ εἰς μεγάλα ὕψη. Με ἀφετηρίαν τὸ PAU τῆς Γαλλίας οἱ πρῶτες τρεῖς ἡμέρες διετέθησαν γιὰ ἀναβάσεις ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν Πυρηναίων μέχρις ὕψους 1.700 μ., ὅπου ἐγένοντο μαθήματα καὶ ἀνταλλαγὴς ἀπόψεων διὰ τὰ ἐπὶ τόπου καρστικὰ φαινόμενα.

Κυρίαί, Δεσποινίδες καὶ Κύριοι, αὐτὸ ἦταν ἐν περιλήψει τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὸ 1973.